

LOVÉTEI KIÁLTÓ

VII. évfolyam, 10. szám, 2005. október. Ára szabadeladásban: 80 bani (8000 lej)

Adj irgalmat, adj nyugalmat...

"Siessetek hamar lejár, kegyelmem már régóta vár,

Ma még lehet, ma még szabad, borulj le a kereszt alatt!

Elmúlt a perc, az életed, ma még ha jössz elérheted,

Ne késs tovább, ne várj tovább, ma kérd Atyád bocsánatát!

Ha elkésel mi lesz veled, hogy mented meg a lelkedet,

Bezárul a kegyelmi út, lelked örök halálra jut!

Ma még lehet, ma még szabad, borulj le a kereszt alatt!"

Sokszor lehet hallani az emberek szájából: annyira szétszórt az élet minket a világba, hogy a rokonok, ismerősök néha lakodalmakban, de még több esetben temetéseken találkoznak. Természetesen van az év folyamán még sok szép ünnep, amikor lehetőségeik szerint sokan hazaszaladnak, de

különösen egy késő őszi napon mindenki gondolata egy irányba összpontosul: a temetők felé. November 1. Mindenszentek napja, november 2. Halottak napja, de székely népünk nem választja lélekben külön ezt a két napot, hanem egységesen Halottak napjaként emlegeti, hiszen nem létezik ember a földön, akinek ne lenne halott hozzátartozója. Ezekben a napokban a csendes, néma temetőkben a lélek indíttatására megszépülnek a sírok, mindenki igyekszik minél szebbé tenni ősei sírhalmát. Az egész évi elfoglaltság után egy kicsit több idő jut, hogy kifejezhessük tiszteletünket elhunyt szeretteink iránt. Ez a nap a gyász és az emlékezés napja. Röviden úgy is mondhatnánk, a jelenlegi falu élő tagjai megemlékeznek a két temetőben elhantolt hozzátartozókról, akiket ha számba vennénk, egy népesebb Lovétét alkotnának.

(folytatás a 3. oldalon)

Lehetetlen valakit bosszantani, aki nem akar belemenni.

Áprily Lajos

Ősz

Most már a barna, dérütötte rónán mulandóságról mond mesét a csend.

Most már szobádba halkan elvonulhatsz

s hallgathatod az álmodó Chopint.

Most már a kályhatűz víg ritmusára merenghetsz szálló életed dalán, míg bús ködökből búcsút int az erdő, mint egy vöröshajú tündérlány.

A tartalomból

Interjú a polgármesterrel - 2. oldal

Sportélet - 4. oldal

A kábítószer pokolba szóló útlevél - 5. oldal

Lovétei posztványolók - 6. oldal

Vetélkedők - 7-8. oldal

Tanácsülés

Az októberi tanácsülés keretében 4 napirendi pont megtárgyalására került sor. Az első napirendi pont keretében jóváhagyták az önkormányzat részéről és a helyi általános iskola részéről a Felső Homoródmente Kistérségbe a tagságdíjának befizetését. Ezt a szervezetet azzal a céllal hozták létre 2000-ben, hogy segítse a tagságot a külső források bevonásában, vagyis a pályázati úton megszerezhető pénzek megszerzésében. Ennek a szervezetnek a fenntartását és működtetését alapvetően Lövete, Szentegyháza, Kápolnás valamint Hargita Megye önkormányzata vállalta.

A második napirendi pont keretében az önkormányzat jóváhagyta a központi fejlesztési régióhoz való tagságdíj befizetését. Mint ismeretes a Románia az Európai

Unióhoz a felzárkózás érdekében és annak kérésére át kellett alakítsa fejlesztési és pénzelosztási szokásait. Így létrehoztak nyolc fejlesztési régiót, melyek saját költségvetéssel és döntéshozással rendelkeznek a településfejlesztéseket illetően.

A harmadik napirendi pont keretében a helyi kábeltévé szolgáltatóval felújították a bérleti szerződést, melyet az eddigi 30 \$ helyet 30 euróban állapítottak meg.

A negyedik napirendi pont keretében a 2006-ra vonatkozó adókat és illetékeket határozta meg a helyi tanács, melyek részletes közlését most elhagyjuk, mivel azokat ez idáig minden évben a kormányrendeletek hatására többször is módosítatják, egészen a decemberi tanácsülésig.

Lázár László

Tevékenységek az Önkormányzat háza táján

Beszélgetés Lázár Zoltán polgármesterrel

- Néhány év pirosban állás után az idén új ruhát kapott a tűzoltó épület. Teljesen befejeződött, üzemkész állapotban van már?

- Erről már több helyen beszélgettem. Ezelőtt három évvel az volt az elképzelés, hogy Lövétén egy olyan tűzoltósági központot kialakítsunk ki, amely az egész Homoród mentének a központja lesz, ennek a vidéknek a kiszolgálását jelenthetné. Amikor az elképzelés megszületett, nem számítottunk rá, hogy ekkora beruházást fog igényelni. Hála Istennek úgy a régi, mint az új tanács jónak látta ennek a munkálatnak az évenkénti finanszírozását a helyi költségvetésből. Így idáig jutottunk 2005 végén: az épület 80%-ban be van fejezve, még hátra van a felső szint teljes kialakítása, ami egy WC-t jelentene, egy kis tárgyalótermet, illetve raktárhelyiséget.

- Az épület alsó fele teljesen be van fejezve?

- Igen, az már funkcionális, tehát tűzoltósági szempontból már megfelel

annak a célnak, ami el volt képzelve.

- Minkét fog működni a tűzoltóság?
- Elsősorban önkéntesekkel, de ha sikerül kivitelezni azt az elképzelést, ami három évvel ezelőtt megszületett, akkor egy állandó tűzoltót alkalmaznánk. Az ő fizetését a tervek szerint, ha ki tudjuk szolgálni a környező településeket, akkor szerződéseket kötve velük közösen fizetnénk.

- Készen van az épület annyira, hogy funkcióját már akár betölthetné. A múltkorjában a tűzoltó kocsit nézve láttam, hogy a motor előtte van. Miként fog ez működni, vagy milyen más elképzelés van, hogy az ötlet valóra is válhasson?

- Mikor egy szolgáltatást be akar indítani az ember, infrastruktúrát teremt. Az épület felépítése ennek az első része, a második rész lenne a gépezeteknek a beszerzése. Pillanatnyilag van két működőképes kispompánk, amelyek bármikor akcióba vethetők, de ahhoz, hogy a szolgáltatás a környező településeket is kiszolgálja, ehhez mindenképp, a törvény értelmében is, szükséges egy állandó, működőképes tűzoltó autó. Ennek beszerzésére körülbelül két hónappal ezelőtt tettük meg az első lépéseket egy svájci alapítványon keresztül. Ide küldtünk egy anyagot az itteni helyzetről úgy három hete az egyik helyi tanácsos által, és most várjuk a visszajelzést.

- Akár egy éven belül működésbe is léphet teljességgel a tűzoltó szolgálta-

tás?

- Erre nem igazán tudunk ígéretet tenni, de reméljük, rövidesen eldől a tűzoltó kocsni sorsa, s ha nem sikerül a svájci kapcsolaton keresztül, akkor meg fogunk próbálni majd valami mást. Hogy mit, azt még nem tudom.

- Az ideai nagyobb esőzések Lövete külterületét is érintették. Elvitte a víz a Köves-pataki hidat is. Tudomásom szerint ez a híd vissza is van állítva.

- Egy kicsit pontosítok. Az áradások két hidat vittek el Lövete határában, egyik ebből a Köves-pataki, a másik a Majzason alul, a gáttértől mintegy 200 méterre lévő kis hidacska. Itt mondanék köszönetet annak a két-három cégnek, amelyek azonnal aktiváltak, és amilyen módszerrel tudta, megjavította és járhatóvá tette az utat. Biztosan nem fog úgy maradni. A másik hidat, amelyik igazából két hónapig nem is volt híd, azt a különböző lobbyszakokon keresztül építettük újra. Sikerült rábírnunk a Megyei Tanácsot, hogy biztossítsa a pénzt az újjáépítéséhez. Mivel minket is érintettek az árvizek, nemcsak az udvarhelyi részt, így befogtak 600 millió régi lejt a híd kijavítására. Mikor véglegesen eldöntődött, hogy lesz pénz, egy pár lövetei céget kerestem, de sajnos annyira zsúfolva voltak munkával, hogy nem vállalták, így egy régi ismerőshöz Csíkba folyamodtam, ő a dokumentáció és a híd elkészítését is vállalta. Összességében 543 millióra kötött szerződést a Megyei Tanáccsal. A munkálatok hála Istennek jól haladtak, amibe mi, mint Helyi Tanács is besegítettünk az erőgépeinkkel, - amit a vállalkozó fizetett az önkormányzatnak - azért, hogy ne kelljen drágábban Szeredából hozzon munkagépeket. Pillanatnyilag mind a dokumentáció, mind a híd készen van, s ha a Megyei Tanács programja nem változik, akkor csütörtökön lesz a híd átadása.

- Az árvíz okozta károk helyreállításánál a lakosság is meg volt szólítva. Milyen volt a részvétel?

- Ahhoz, hogy egy ilyen közmunkát meg lehessen szervezni, mindig kell egy ideális létszám, ami meg is volt, naponta úgy 10-30 ember vett részt.

- Több napon keresztül tartott a közmunka. Pontosan hány alkalommal volt?

- Körülbelül két héten keresztül zajlott, de más sürgős munkák miatt le kellett állnia, de nem véglegesen. Ha így tart az őszi, akkor remélhetőleg még az őszi, hanem majd a tavaszon folytatjuk.

Lázár László

Adj irgalmat, adj nyugalmat...

(folytatás az első oldalról)

A temető szent hely, ahol emlékeztünkben életre kelnek elhunytjaink.

Kik is pihennek a sírokban? Kik voltak őseink?

Ezekben a napokban a szülők, de még inkább a nagyszülők megfoghatják unokáik kezét, és mesélhetnek, megmutathatják rokonaik sírját, a búcsúkeresztjét, a Lövétén eltemetett papok sírját, felfedhetik, miért szent a teme-

tető, mit jelent a gyertyaégetés, a sírok megszentelése, miért imádkozunk, és ezeket el lehet mondani, ezzel nem szentségtelenítjük meg a temetőt. Ahogyan ápoljuk szokásainkat a faluban, ugyanúgy ismernünk kell a temetőt, mert ha nem ismerjük, lassan nem találjuk meg ismerőseink sírját, és ezt csak úgy lehet elkerülni, hogy ha megmutatjuk fiataljainknak a sírokat. Biztosan fognak jönni a kérdések gyermekeink ajkáról: itt ki nyugszik, nekünk ismerős volt-e, miért van fakereszt, miért van márványkereszt, majd feltűnik a nagy fakeresztek mellett, hogy vannak régi, kicsi, alig egyméteres kereszték. Meg kell magyarázni, hogy a kicsi kereszték az elhunyt gyermekekre emlékeztetnek, mert régen nagy volt a gyermekhalandóság. El lehet mondani, hogy a kicsi gyermekeket szép fehér ruhába öltöztették, a fejükre viaszból koszorút készítettek, a nagyobb fiúgyermekeknek kicsi fekete kalapot tettek a koporsóba felbokrétázva. Fapálcákat csináltak, amelyre megfestett gyalult forgácsot raktak, ezt vitték a gyászmenetben, a kicsi keresztfa két ágára két deszkát szegeztek (lefödtek),

és azokat a pálcákat feltűzték a keresztre. Azt is el lehet mondani, hogy a kicsi koporsót a keresztapa a hóna alatt vitte, ha nagyobb gyermek halt meg, mindenki székelly ruhába öltözött és feltűzte a magyar gyászszalagot. Halottainkra emlékezünk, értük imádkozunk, értük ajánljuk fel a legszen-

tebb áldozatot, a szentmisét, értük, akik nélkül mi sem létezhetnénk, értük, akik ledolgoztak (legürcöltek) egy életet és nem a mostani körülmények között, értük, akik megjárták a világháborúkat,

a fog ság ot, a szé kely éde san yák ért, nag yma má- kér t, akik a fér- fiak he- lyett is dolgoztak, nevelték család- jaikat.

Tegyük meg értük, hogy sírjaik- ra virágot viszünk, gyertyát égé- tünk, elmondunk egy tizedet a ró-

zsafüzérből, felidézzük emlékei- ket, és lélekben egymásra gondo- lunk, elhunytjainkra, de ugyanak- kor élő szeretteinkre is tudva azt, hogy az utolsó útja mindenkinek a temetőbe vezet. Így megpróbáljuk egymást itt, a földön is jobban tisztelni és szeretni. Kell a virág a sírokra, és az élőknek is jólesik, ha virágot kapnak, amint ez a példa is bizonyítja: virág- kertésszel foglalkozott egy házaspár a nagyváros- ban, és meghalt a feleség. A férje egy gyönyörű szép csokrot készíttetett, amely- be minden virágból volt be- lefonva, majd amikor a ko- porsóhoz vitte, és látta azt a sok szálból összefont csokrot, elgondolkodott: Istenem, milyen szép lett volna, ha szálanként adtam volna oda neki, amíg élt.

Megilletődéssel, tisztelettel lépjük át a temető kapuját, imáinkkal kérjük a jó Isten kegyelmét, adjon a halot- taknak örök nyugalmat, és vezesse őket országába, szá- munkra pedig, akiket életben tart, adjon irgalmat. Hogyha így látnak minket viselkedni gyermekeink a temetőben, biztosan fog jutni a számunkra is egy szál virág, egy

fohász, egy gyertya, és sírjaink nem lesznek begyepesedve, el- hanyagolva.

Lázár Béla

Foci a határon túl

2005. aug. 19-21. között maglódi meghívásra a Lövete Sport Egyesület labdarúgó csapata felkészülési mérkőzéssorozatban vett részt Maglódon és Dunaharaszton.

Aug. 20-án Dunaharaszton igazi lövetei találkozó volt, ugyanis több mint 70 lövetei gyűlt össze. Az itt tartózkodó, lakó régi focisok és a Sport Egyesület csapata mérte össze a tudását. Az eredmény pedig 6-3 az itthoniak javára. Délután kispályás mérkőzésekkel folytatódott az "ünnep", amelyre a "kellékeket" (ételt, italt) Mihály Imre, András Vilmos, Trinfuly László és még sok-sok Dunaharaszton élő lövetei szolgáltatta. Köszönjük szépen, minden elismerésünk a szervezőket illeti.

Estére az egész csapat Maglódra utazott az ünnepi előadásokra, tűzijátékokra és utcabálra, így közel 200-ra növekedett az ünnep-

A Dunaharaszton élő löveteiek csapata

ségen részt vevő, jelen levő löveteiek száma.

21-én a Kertész Kupa keretén belül a Sport Egyesület csapata két mérkőzést játszott. Dél előtt egy maglódi vegyes csapatot, délután pedig a Maglód II csapatát győzte le és elhódította a díszes

trófeát.

Az esti fogadásra a nagyszámú lövetei vendégnek a szükséges ételt, italt az Erdélyi Kör tagjai, a Maglódi Öreg-fiúk csapata és Maglód polgármestere biztosította. Mindenki csodálatosan érezte magát. Hálásak vagyunk mind ezekért, és reméljük, hogy az el-

A Lövete Sport Egyesület csapata

következő években lesz alkalomunk viszonzni!

Ugyanakkor külön köszönet Lázár Sándor vállalkozónak, aki a csapat tagjai és kísérőik számára biztosította a ki- és hazautazást.

Az élményekben gazdag, tanulságos, eredményes kirándulás rávilágított több szervezési, vezetési hibánkra, amit az elkövetkezőkben ki kell küszöbölnünk. Mentségünkre csak az hozható fel, hogy minden kezdet nehéz. Meg kell tanulnunk szervezni, dönteni, és ezeket egységesen, csapatszellemben elfogadni és végrehajtani.

Láttuk, tapasztaltuk, hogy játéktudásban közel járunk a testvételepülésünk csapatahoz, viszont a pálya, öltözök, vízfelszerelések, anyagiak, támogatók, utánpótlás

és más szükséges körülmények terén messze elmaradunk az ideális szinttől!

Tehát magas célokat tűzhetünk ki és küzdhetünk ezekért!

Lövete Sport Egyesület
vezetősége

Pedagógiai lexikon

Ikrek nevelése

Az ikertestvérek esetében a szülők erős kísértést éreznek, hogy a két gyermeket egy, nem pedig két, különálló egyénnek tekintsék. Egyforma öltöztetéssel, teljesen azonos napi programmal, azonos játékokkal, többes számban adott utasításokkal, összetéveszhetőségük kihangsúlyozásával azt az érzést keltik, hogy csak együtt alkotnak egészet. Ezzel természetesen hátráltatják a gyermekek éntudatának, személyiségének kifejlődését, és kiiktatják a testvérhelyzet egyik nagy előnyét: a vetélkedés és az együttműködés váltakozását a mindennapok történéseiben. Az ilyen szemlélettel nevelt ikrek általában az "én" helyett a "mi" névmást használják, s olyan tökéletesen összefonódnak érzelmeikben, játékaikban, szokásaikban, hogy csak egymás társaságát kívánják, elvesztik a kapcsolatot más gyermekekkel, s bár ketten vannak, mégis a magányos gyermekek tulajdonságai fejlődnek ki bennük: a közösséghez nehezen alkalmazkodó, sérülékeny, kiegyensúlyozatlan embereké válhatnak.

A szülőknek tudniuk kell, hogy az azonos öröklődési anyaggal született ikrek az életkörülmények és tevékenységeik hatására különböző egyéniségű embereké fejlődhetnek, s ez mindenképpen előnyös számukra. Törekedjenek arra, hogy mindegyik ikertestvérben külön-külön kifejlősszenek olyan képességeket, amelyekkel egyéni sikereket érhetnek el. Kezeljék úgy, mintha nem is lennének ikertestvérek, mert ha független, erős egyéniségekké formálódnak, még jobban fogják egymást szeretni, mintha egész életükben az egymásra utaltság és a többi társuktól, más emberektől való viszonylagos elszigetelődés súlyát éreznék.

András Magdolna óvónő

A falunapok második napján, az egészségügyi témájú előadások keretében hangzott el azon előadás, amelynek első részét az alábbiakban olvashatják.

A kábítószer - pokolba szóló útlevél

A világ közvéleménye egyre nagyobb aggodalommal figyeli korunk pestisének, az ugyanolyan veszélyes kábítószerjárványnak a terjedését. Minden erőfeszítés ellenére a kábítószerek évről évre tovább terjednek, és mind több áldozatot szednek.

Áldozatok? Igen, mert az esetek többségében, amikor a mámort ígérő drogokhoz nyúlnak, fogalmuk sincs azokról a veszélyekről, amelyeket elsősorban önmagukra, a családjukra, de az egész társadalomra is zúdítanak. Nem is sejtik, hogy olyan lejtőre léptek, amelynek a végén a teljes erkölcsi és anyagi csőd, a testi és lelki egészség leromlása vár rájuk, a pusztulás.

Informálni kell a fiatalokat.

Egy olyan kórházi osztályon, ahol a kábítószer rabjait kezelték, egy gyógyulófélben lévő fiatal mondta: Ha valaki nekem ezt így megmondta volna, hozzá sem nyúlok...

Megmondani, de hogyan?

Nem könnyű megmagyarázni egy fiatalembernek, hogy addig vigyázzon az egészségére, amíg nem késő, hogy mekkora veszély fenyegeti, hogy olyan mérgeket fogyasztsz, amelyek később aláássák egészségét, tönkreteszik szervezetét. A legtöbb embernek - úgy tűnik - saját kárán kell tanulnia. Pedig más kárán tanul az okos, legalábbis így kellene lennie.

És mégis meg kell

mondani. Ennek az előadás-sorozatnak is ez a célja. Igyekszünk a kábítószer-élvezetről elmondani a pusztító tényeket. Nem szabad elhallgatni, hogy mivel találja szemben a drogokhoz kíváncsiságból nyúló ember, a gyengejelleme, aki a kábítószerral keresi a megoldást élete problémáira, aki ilyen módon szeretné megoldani konfliktusait, így akar menekülni a magánytól vagy az unalomtól.

Nehezíti a kábítószer elleni küzdelmet azoknak az embereknek a tevékenysége, akiknek busás hasznuk van a drogok termeléséből, értékesítéséből. Akik gyanútlan fiatalokat szoktatnak rá tervszerűen, szándékosan a kábítószerek élvezésére. Jól tudják, hogy az esetek többségében nincs visszaút. S a kábítószer rabja, aki már nem tudja nélkülözni a kábítószert, mindenáron előteremti majd a pénzt, hogy a kezdetben ingyen kapott kábítószereket megszerezze.

A kábítószerekről általában

Mi a kábítószer? (mi a drog, mi a narkotikum?)

Olyan szerek, amelyek bevétele után megváltozik az ember közérzete, ezzel együtt hangulata, és sajnos igen gyakran a magatartása is. Orvosi fel fogás szerint olyan szer, amelyik az élő szervezetben, elsősorban a központi idegrendszer működésében olyan változást idéz elő, mely - ha csak rövid időre is - átalakítja az ember személyiségét.

Pszichotrop szereknek nevezzük az idegrendszer működését befolyásoló szereket. Ezek lehetnek nyugtatók, élnépszerűk, hallucinogének. Ha valaki ezeket a szereket nem szigorúan orvosi felügyelet mellett használja, és visszaél velük mértéktelenül szedve őket, akkor ezt az állapotot abúzusnak

nevezzük, a szereket pedig már nem narkotikumnak, hanem drognak.

Ha az ember mind gyakrabban nyúl a droghoz, kialakul a megszokás, a drogtól való függőség, a narkománia. Ez olyan mértékű lehet, hogy egy idő után nem is tud élni a megszokott méreg nélkül. A drog rabja lesz.

Amikor az ember egy drogot rendszeresen szed, a korábbi, kezdeti hatásos adagok már nem hozzák meg a kívánt eredményt, a hatás eléréséhez az adagot növelni kell. Ezt fejezi ki a tolerancia szó.

Bármilyen okból is kezd el valaki drogot szedni, előbb-utóbb kialakul az egyénre és a társadalomra egyaránt veszélyes lelki és testi függőség, a megszokás, a szenvedély állapota. A szórakozásból történő használat észrevétlenül megy át függőségbe.

A függőség lehet lelki (pszichés) és testi (fizikai) függőség.

Lelki függőséget minden egyes kábítószer rövidebb-hosszabb idő után kialakít. Testi függőséget a lelki függőség mellett csak az ópiumszármazékok és a barbiturátok alakítanak ki.

A lelki függőség nem más, mint a régi értelemben vett szenvedély. Akikben kialakult, hiába tudja, hogy milyen súlyos következményekkel jár számára a drog használata, életében csak egyetlen fontos dolog van, a megszokott kábítószert - bármi áron is - megszerezni.

Testi függőségről akkor beszélünk, ha a szervezet sejtjei olyan mértékben hozzászoktak a droghoz, hogy csak akkor tudnak működni, ha rendszeresen hozzájutnak a droghoz. A drog hiányában elvonási tünetek jelentkeznek, amelyek esetenként életveszélyesek is lehetnek.

(folytatjuk)

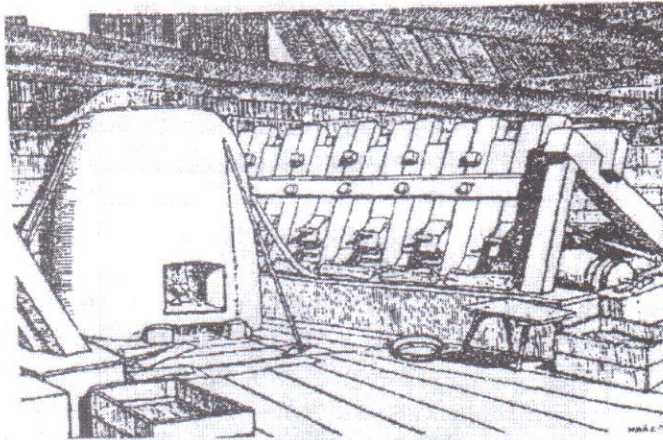
Tribel József

nyug. középiskolai tanár

Lövetei posztóványolók

(folytatás előző lapszámunkból)

Jó kétórai etetés után búcsúztunk az útitársainktól, mert ők a felcsíki falvakba mentek, mi pedig az alcsíkiakba. Mielőtt tovább folytatnám az írást, szükségesnek tar-

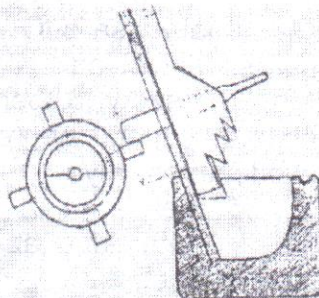

tom a posztók összegyűjtéséről és annak nyilvántartásáról is említést tenni, mert hetente hatvan-nyolcvan darab tekerintés posztót, sőt nemegyszer még a száz darabot is meghaladta a forgalmazott posztók száma. Tekintettel arra, hogy egy faluba több ványolós is járt, mindegyiknek külön volt ismerőse, akik a faluból összegyűjtötték a posztót. A mi ismerőseinknek nagy része a Silye nagyapám katonakollégái vagy azoknak leszármazottjai voltak. Rendszerint a posztók dolgaival a háziasszonyok foglalkoztak, ők egy füzetbe felírták név szerint a hozzájuk behozott posztókat, mi csak darabszám szerint vettük át. Átvétel előtt a háziasszony ismertetőjegyén kívül jegyet vágunk a posztó végére hasonlóan, mint a juhoknak szokták kicsapáskor. Minden falunak, vagyis ismerősnek megvolt a külön jegyzése, mi a posztókat azok szerint tartottuk nyilván. Minden pénteken volt a posztómérés is és a különválogatás falvak szerint, hogy a szekérre is falvak szerint rakodjanak, valamint a szám szerinti egyeztetés az átvett nyilvántartás szerint. A felmérés alkalmával minden darabra egy címke ragasztódott csirizzel, amelyen szerepelt a posztó hossza méterben és a ványolás ára. A

posztók átadásával egy időben átadódott egy füzetlap, amelyen a címkék adatai voltak összesítve. Menet csak a megványolt posztók adódtak le az ismerősöknek. A cél az volt, hogy még szombaton leadódjon, hogy vasárnap, amikor az emberek szabadok, tudják kiváltani. Hazafelé csak vasárnap délután indultunk, és ekkor szedődött össze a ványolni való posztó, valamint a már megványolt és menetet leadott posztó ványolási díja.

Hazafelé jövet Linánál a fogadóban mindig veszekedtek. A vita a ványolási árak körül folyt. Aki több posztót hozott, azal vádolták, hogy olcsóbban ványol.

A Kis-Homoród vizén a lövetei posztóványolókon kívül még működött három posztóványoló: kettő Oláhfalva alsó végén és egy Almáson. Építettek még posztóványolót Alcsíkban a Fiságra és a Gyimesekben a Tatrostra is, de ez utóbbiak minimális sikerrel működtek. A posztóványolás hazája a Kis-Homoród völgye maradt. A jó és megfelelő ványolt posztó előállítását a Kis-Homoród vizének tisztasága, lúgossága, ph-értéke tette lehetővé. A vízhozam is nagy szerepet játszik. A ványolóbotok emeléséhez több vízre volt szük-

ség, mint amennyi napjainkban folydogál a falu között, de abban az időben Oláhfaluban vízfűrészfűrészt ért, és ők gondoskodtak arról, hogy a Vargyas völgyébe minél kevesebb víz folyjon.

Silye István

Tréfás népi anekdota

Az oláhfalvi bácsi ment az Alföldre. Lovat, szekérrel, deszkával. A feleségének sokat fáj a feje. Nem láttak orvost, se patikát soha. Tették-vették, hogy ha már oda megy, messze Kóhalomba, ott biztos van egy patika, menyenyen bé és kérdezze meg a patikus urat, van-e az asszony számára orvosság. Osztán el is indultak. Búsult az oláhfalvi embör eleget, me a komája mind azzal vigasztalta, hogy egyik ló sem lesz elég az orvosságra. Osztán szerencsésen megérkeztek s bé a patikába. Elmondta az oláhfalvi bácsi, hogy mi járatba vannak:

- A feleségömnek öt éve fáj a feje, ha a patikus úr adna olyan orvosságot, hogy meggyógyuljon... Igaz, ha mind a két lovam kell, nem kell az orvosság.

Húsz szál deszkába megegyeztek. Megcsinálta az orvosságot a patikus s az oláhfalusi bácsi odaadta a deszkát. Mikor jött el, a patikus utánaszólt, hogy rázza meg, mikor veszi bé. No hazaérkeztek szerencsésen. Gondolta, hogy nem elég, ha egyedül rázza meg a beteg feleségit, hát behívta a komáját. Ketten rázták s úgy vette bé az orvosságot. Szegény asszonynál használt az orvosság, csak irtózott a rázástól. Ha fáj a feje se mondta, csak a nagy rázástól meneküljön.

(Elmondta: Mihály Imre Fillér, 1981. Marosvásárhely. Lejegyezte: Mihály János)

Nohát

Az öreg bácsika elmegy az orvoshoz, s megvizsgáltatja magát. Azt mondja az orvos :

- Bácsikám, maga ezzel a kis betegségével még a 75 évet is megéri!

Mire a földi:

- Pont annyi vagyok!

- No, mit mondtam magának, bácsikám! - így az orvos.

Egyed Lázár

Versfaragók

Itt áll néhány versike a harmadikosok tollából. Továbbra is várjuk verseiteket, meséiteket!

A kedves leány

Egy gyönyörű palotában
Egy kedves leány lakott,
Minden este kiült,
És nézte a sok fényes csillagot.

Miklós Andrea III. A

Kopár fa

Itt is fa, ott is fa.
Középen egy vén kopár fa.
67 fa között
áll egyszál magában.

Luncz Timea III. A

Ha kis madár volnék

Szeretnék kis madár lenni,
Mindig a kék ég alatt repülni.
Gyors repülőkkel versenyezni,
Gyönyörű tájakat felfedezni.

Lukács Abigél-Boglárka III. A

Tavirózsa kisasszony

Tavirózsa kisasszony,
ki szebb tenálad?
Tavirózsa kisasszony,
szívemből imádlak!

Pál Andrea III. A

Ősszel

Ősszel elrepülnek a vándormadarak,
Téli menedéket keresnek a bogarak.
A mókusok mogyorót gyűjtenek,
A medvék álomba merülnek.
A szél rázza a fát,
Lerázza a fa ruháját.

Péter Csanád III. A

Oszlopos rejtvény

Az oszlopokat helyes sorrendbe helyezve egy lövetei szólást olvashattok a vízszintes sorokban. Ezt írjátok a szelvényre, és adjátok oda november 21-ig András Szilvia tanítónőnek.

N	Y	G	É	G	E
E	S	M	I	C	K
P	T	É	T	N	A
S	R	T	V	E	I
R	N	T	E	Á	É
Ő	Í	J	E	S	T

A válogatós királykisasszony

Deac Erzsébet meséje

Volt egyszer egy király s annak három szép lánya. Egy nap a király meg akarta házasítani a lányait, ezért kihirdette az egész országban, hogy jöjjön minden királyfi az udvarába. Jöttek is királyfik szebbnél szebbek. A két idősebb királylány talált is magához illő párt, de a legkisebb királykisasszony mindegyikben talált hibát. Egy nap a király elkeseredésében kihirdette, hogy ahhoz adja a lányát, aki a legszebben tud énekelni. Jöttek is királyfik, hercegek, szegény emberek, de a királylány ezek között sem találta meg szíve választottját. Elkeseredésében a király elküldte a lányát az udvarból. A lány sírva ment ki a kapun. Ment, ment a szegény királylány, betévedt egy sűrű, sötét erdőbe. Ott találkozott egy királyfiival, aki épp vadászott. Megkérdezte tőle: - Hogy kerülsz te ide? A királylány elmondta, hogy az apja elkergette. A királyfi elvitte a kastélyába.

A királyfi beleszeretett a lányba és elvette feleségül. Meghívták a lakodalomra az öreg királyt is. Az öreg király megbocsájtott, és boldogan élték, míg meg nem haltak.

A rejtvény megfejtése:

.....
.....
.....

Név.

Osztály.

Házzám.

Szeptemberi megfejtésünk: **SZEDETTES** volt, ami egy szövészfajta. Egyedüli megfejtő Miklós Adrién III. A osztályos tanuló, akinek jutalma egy könyv.

Kedves diákok és szülők!

A Lövetei Ifjúsági Egyesület szervezésében idén is lesz Ki mit tud? Kulturális Vetélkedő, az iskolában már meghirdettük a vetélkedőt. Jelentkezni lehet 2005. november 21-ig Gergely Erika és Lázár Emilia tanárnőknél, illetve András Szilvia tanító néninél.

Jelentkezhetek a szokásos műfajokban: színjátszás, népi tánc (max. 10 személy/5 pár), népdaléneklés, könnyűzene-éneklés, tátika (egyéni és csoportos), társasági tánc (max. 5 pár), modern tánc (max. 5 személy), hangszeres zene, szavalat, mesemondás, no meg egyéb, amiben jók vagytok, és meg szeretnétek mutatni a közönségnek. Nagyon örülnénk, ha olyan halódó műfajokat is felkarolnátok, mint a népi tánc, népdal- és könnyűzene-éneklés.

Jelentkezési feltételek:

- Minden jelentkező (csoport) kell, hogy rendelkezzen felnőtt(ebb) irányítóval; ha valakinek, segítünk.

- A tátika műfajba jelentkezőknek előre be kell mutatniuk az utánezandó előadóművész videóklipjét.

- A modernebb műfajok előadásmódjában és öltözkéiben mellőzendők a közszemérmert sértő elemek.

"Édes hazám, Székelyföld"

- Honismereti Vetélkedő -

Második alkalommal kerül megrendezésre honismereti vetélkedőnk, melynek ezúttal fő témája a néprajz.

A verseny időpontja, helyszíne: 2006. április 29., Csíkdánfalva,

Petőfi Sándor Iskolaközpont

Jelentkezési határidő: 2005. november 18.

A jelentkezési lapokat az alábbi postacímre küldjétek: Szász Judit, 537070 Dănești nr. 4, jud. Harghita

Jelentkezni lehet: négyfős csapatokkal, amelyek összetétele három fő VI-VIII. osztályos diák és egy nagymama vagy nagypapa, akik csapatuk aktív tagjaként segítik a gyerekek munkáját. A jelentkező csapatoknak - szaktanár segítségével - egy-egy pályamunkát kell elkészíteniük, amelynek az alábbiakat kell tartalmaznia:

1. Értékkatalógus. Írjátok össze a településeken fellelhető, általatok legfontosabbnak tartott tíz néprajzi jellegű értéket (népszokások, népköltészet, népi zene és tánc, népviselet, népi építészet, népi mesterségek, népi gyógyászat, gasztronómia stb.). Mindegyik érték mellé fűzzetek egy rövid (legfeljebb egy oldal) bemutatást, amelyben leírjátok, szemléltetitek annak történetét, jelenlegi állapotát, szerepét települések életében.

2. Értékmentő akció. Vá-

lasszatok ki egyet a felsorolt értékek közül, amelyek megmentése, továbbvitele töletek is függhet. Készítsetek tervet arra vonatkozóan, hogy hogyan tudnátok segíteni ennek az értéknek a megmentésén, továbbadásán, a közösségi életbe való visszaillesztésén. Hajtsátok végre a terveteket, azaz tegyétek meg, amit megtehettek az érték megmentéséért. Munkátokról készítsetek naplót, dokumentáljátok a mentőakciót fényképekkel, rajzokkal, leírásokkal, élménybeszámolókkal stb.

3. Jövőkép. Rajzoljátok és írjátok le, hogyan látjátok az általatok kiválasztott értékek helyét települések jövőképében.

A pályamunkákhoz csatolhattok további rajzokat, fényké-

peket, egyéb dokumentumokat, amelyek alátámasztják munkátokat. Amennyiben lehetséges, mellékeljétek a dolgotat elektronikus formában is. A pályamunkákat szintén a megadott postacímre küldjétek, határidő 2006. március 17. (postai bélyegző dátuma).

A beküldött pályamunkákat a Székelyföldi Közömművelődés-szervezők Egyesülete által létrehozott zsűri bírálja el. A zsűri döntése alapján a hét legjobb pályamunkát beküldő csapat vesz részt a Csíkdánfalván megrendezendő döntő vetélkedőn. A

döntőben az alábbi feladatok várják a csapatokat:

1. Bemutatkozás, tervek és megvalósítások ismertetése

2. Egy, a csapat által kiválasztott, településekhez kötődő népdal vagy ballada előadása

3. Helyi (esetleg régió belüli) népviselet bemutatása (női és férfi)

4. Egy helyi népszokás ismertetése a csapat legidősebb tagja által

5. Egy olyan eszköz vagy szerszám bemutatása, ismertetése, amelynek szerepe volt települések hagyományos életében

6. Egy, a településeken gyűjtött népi játék bemutatása

7. Elmélet - néprajzi tárgyú kérdések, feladatok

A versenyszámok során szerzett és a hozott pontszámokból alakul ki a vetélkedő végeredménye, illetve derül ki, hogy melyik csapat lett a vetélkedő nyertese. A vetélkedőn részt vevő hét csapatot, felkészítő tanáraikkal együtt, a Székelyföldi Közömművelődés-szervezők Egyesülete egy néprajzi gyűjtő- és alkotótáborban látja vendégül, amelyre 2006. nyarán, Csíkdánfalván kerül sor.

Bővebb információ, jelentkezési lap igényelhető az egyesület székhelyén:

Sorbán József,
tel: 0266-216015,
mobil: 0723-155604

**VÁRJUK
JELENTKEZÉSETEKET, JÓ
MUNKÁT KÍVÁNUNK!** Székelyföldi Közömművelődés-szervezők Egyesülete - SZEME

Kiadja a *Lövetei Ifjak Egyesülete*
a *Lövetei Közbirtokosság*
és a *Select Metlemplast kft*
támogatásával
Nyomja a *ROTAPRINT* nyomda

**A szerkesztőség nem
minden esetben ért egyet
a cikkek tartalmával**

Szerkesztőség: *András Mónika, András Kinga, Lázár László, Mihály János*
Munkatársak: *Lázár Béla, András Magdolna*